

KAVAKU: Usein kysytyjä kysymyksiä

1. Kysymys: Mitkä ovat Kavakulle hakemisen muodolliset vaatimukset?

Vastaus: Diplomaattiuran muodolliset kelpoisuusehdot on määritelty asetuksessa ulkoasiainhallinnosta (256/2000). Kavakulle päästäkseen hakijan on täytettävä seuraavat ehdot: a) Suomen kansalaisuus, b) ylempi korkeakoulututkinto, c) erinomainen suomen kielen taito sekä vähintään tyydyttävä ruotsin kielen taito ja d) hyvä kielitaito yhdessä ja vähintään tyydyttävä taito toisessa seuraavista kielistä: arabia (standardi), englanti, espanja, japani, kiina (mandariini), portugali, ranska, saksa, venäjä.

Tullakseen myöhemmin nimitetyksi vakinaiseen ulkoasiainsihteerin virkaan hakijan on osoitettava viimeistään Kavakun aikana hyvä taitotaso sekä englannin kielessä että yhdessä seuraavista kielistä: arabia (standardi), englanti, espanja, japani, kiina (mandariini), portugali, ranska, saksa, venäjä. Kielitaidolla tarkoitetaan tässä sekä kirjallista että suullista taitoa. Lisäksi hakijan kannattaa tuoda virallisin todistuksin ulkoasianministeriön tietoon kaikki osaamisensa, joka saattaisi olla haussa hyödyksi, esimerkiksi aiempi työ- ja järjestökokemus, lisäkielitaito ja muut lisäopinnot.

I Kotimaiset kielet

2. K: Olen suorittanut korkeakouluopintoni ulkomailla. Puhun kuitenkin suomea äidinkielenäni ja olen käynyt peruskoulun sekä suorittanut myös ylioppilastutkintoni suomeksi. Pitääkö minun silti todistaa vaadittu erinomainen suomen kielen taitoni erillisellä todistuksella?

V: Asiaa koskevan asetuksen (481/2003) 15 §:n mukaan hakija voi ilman erillistä todistusta osoittaa suomen tai ruotsin kielen erinomaisen suullisen ja kirjallisen kielitaidon seuraavasti:

- 1) jos hän on saanut koulusivistyksensä ja suorittanut korkeakoulun kypsyyskokeen kyseisellä kielellä,
- 2) jos hän on ylioppilaskirjoituksissa kirjoittanut kyseisen kielen äidinkielenään vähintään arvosanalla magna cum laude approbatur, tai
- 3) jos hän on suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana eximia cum laude approbatur suomi tai ruotsi toisena kielenä -kokeessa (HUOM! tämä kohta koskee muita kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisiä kokeilaita; kyse ei ole ylioppilaskirjoitusten suomi tai ruotsi toisena kotimaisena kielenä -kokeesta).

Tässä tapauksessa ylioppilaskirjoituksissa vähintään arvosanalla magna cum laude suoritettu äidinkielen koe riittää todistukseksi. Mikäli tämä ehto ei täyty, on hakijan suoritettava erinomaista suomen kielen taitoa osoittava valtionhallinnon kielitutkinto Opetushallituksen yhteydessä toimivalle valtion kielitutkintolautakunnalle. Yleisen kielitutkinnon taitotaso 6 rinnastuu erinomaiseen kielitaitoon (asetus 481/2003, 13 §)

Kansainvälistä IB-ylioppilastutkintoa ei rinnasteta kotimaisten kielten osalta ylioppilastutkintoon.

3. K: Olen suorittanut ylemmät korkeakouluopintoni ulkomailla enkä siis ole suorittanut nk. virkamiesruotsin kurssia. Miten voin todistaa Kavaku-hakemuksessani osaavani riittävästi ruotsia?

V: Tyydyttävä ruotsin kielen taito voidaan osoittaa seuraavasti (suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamista valtionhallinnossa koskeva asetus (481/2003):

- korkeakoulun tutkintotodistuksen maininta hyväksytysti suoritetusta ruotsin suullisen ja kirjallisen taidon kurssista eli ns. virkamiesruotsin kurssista (liitteeksi tarvitaan tutkintotodistus)

- tyydyttävää kielitaitoa osoittava valtionhallinnon kielitutkinto tai yleinen kielitutkinto (liitteeksi tarvitaan todistus em. tutkinnosta, www.oph.fi → Koulutus ja tutkimukset → Kielitutkinnot).

Mikäli ulkomailla korkeakouluopintonsa suorittanut hakija ei pysty todistamaan ruotsin kielen erinomaista taitoa jollakin edellä mainituista tavoista, tulee hänen suorittaa joko valtionhallinnon kielitutkinto tai yleinen kielitutkinto ruotsin kielessä vähintään tyydyttävän kielitaitonsa todistamiseksi. Lisätietoja löytyy Opetushallituksen kotisivulta www.oph.fi → "Kasvatus, koulutus ja tutkimukset" → "Kielitutkinnot" → "Valtionhallinnon kielitutkinnot". Hakijan tulee kyetä toimittamaan todistus tästä kielitutkinnosta sitä pyydettyä.

4. K: Olen suorittanut Suomessa alemman korkeakoulututkinnon (kandidaatin tutkinto), ylempi korkeakoulututkintoni on ulkomailta. Riittävätkö kandidaatin tutkinnon yhteydessä suoritettut kypsyyskoe ja virkamiesruotsi todistamaan kotimaisten kielten taitoni?

V: Kyllä riittävät.

5. K: Haluan osoittaa osaavani myös ruotsin kieltä erinomaisesti. Riittääkö yliopistossa erinomaisin arvosanoin suoritettu virkamiesruotsi (hakija äidinkieleltään suomenkielinen) todistukseksi erinomaisesta ruotsin kielen taidosta?

V: Ei riitä, mutta toimii hakukriteerien mukaisena todistuksena hakijan tyydyttävästä ruotsin kielen taidosta. Katso vastaus kohdassa 2 erinomaisen kielitaidon osoittamisesta. Erinomainen ruotsin tai suomen kielen taito voidaan lisäksi osoittaa valtionhallinnon kielitutkinnolla tai yleisellä kielitutkinnolla.

6. K: Riittääkö yliopistossa erinomaisin arvosanoin suoritettu virkamiessuomi (hakija äidinkieleltään ruotsinkielinen) *yksinomaan* todistukseksi erinomaisesta suomen kielen taidosta?

V: Ei riitä. Erinomainen suomen kielen taito on asetuksessa säädetty kelpoisuusvaatimus avustajan tehtävään. Katso myös kysymykset 1, 2, 5 ja 7.

7. K: Kotonani on puhuttu sekä suomea että ruotsia eli olen täysin kaksikielinen. Täytyykö minun tästä huolimatta todistaa molempien kotimaisten kielten erinomainen taito jollain erityisellä tavalla?

V: Kyllä. Asiaa koskevan asetuksen (481/2003) 15 §:n mukaan hakija voi ilman erillistä todistusta osoittaa suomen tai ruotsin kielen erinomaisen suullisen ja kirjallisen kielitaidon kolmella eri tavalla:

- 1) jos hän on saanut koulusivistyksensä ja suorittanut korkeakoulun kypsyyskokeen kyseisellä kielellä
- 2) jos hän on ylioppilaskirjoituksissa kirjoittanut kyseisen kielen äidinkielenään vähintään arvosanalla magna cum laude approbatur
- 3) jos hän on suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana eximia cum laude approbatur suomi tai ruotsi toisena kielenä -kokeessa (huom! tämä kohta koskee muita kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisiä kokeilaita; kyse ei ole ylioppilaskirjoitusten suomi tai ruotsi toisena kotimaisena kielenä -kokeesta).

Mikäli mainitut ehdot eivät täyty, on hakijan suoritettava valtionhallinnon kielitutkinto tai yleinen kielitutkinto suomen kielessä erinomaisin arvosanoin Opetushallituksen yhteydessä toimivalle valtion kielitutkintolautakunnalle ja liitettävä todistus tästä tutkinnosta hakemukseensa. Kansainvälistä IB-ylioppilastutkintoa ei rinnasteta kotimaisten kielten osalta ylioppilastutkintoon.

8. K: Olen käynyt lukion ulkomailla, enkä ole suorittanut suomalaista ylioppilastutkintoa. Peruskoulun kävin Suomessa. Olen myös opiskellut korkeakoulututkinnon Suomessa ja tehnyt siihen liittyvän kypsyysnäytteen suomeksi. Riittääkö tämä osoittamaan erinomaisen suomen kielen taidon?

V: Kyllä riittää. Asiaa koskevan asetuksen 481/2003 mukaisesti (15 § ja 20 §) hakija voi ilman erillistä todistusta osoittaa suomen tai ruotsin kielen erinomaisen suullisen ja kirjallisen kielitaidon seuraavasti:

- 1) jos hän on saanut koulusivistyksensä ja suorittanut korkeakoulun kypsyyskokeen kyseisellä kielellä,
- 2) jos hän on ylioppilaskirjoituksissa kirjoittanut kyseisen kielen äidinkielenään vähintään arvosanalla magna cum laude approbatur, tai
- 3) jos hän on suorittanut ylioppilastutkinnon, johon sisältyy vähintään arvosana eximia cum laude approbatur suomi tai ruotsi toisena kielenä -kokeessa (huom! tämä kohta koskee muita kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisiä kokeilaita; kyse ei ole ylioppilaskirjoitusten suomi tai ruotsi toisena kotimaisena kielenä -kokeesta).

Kohdallasi tapa 1 täyttyy. Olet käynyt suomenkielisen peruskoulun ja peruskoulun päättötodistuksessa on hyväksytty arvosana äidinkielenä opiskellusta suomen kielestä. **Lisäksi** olet suorittanut korkeakoulun kypsyysnäytteen suomeksi.

II Vieraat kielet

9. K: Miten arvioin ja todistan vieraiden kielten taitoni?

V: Vieraiden kielten taidosta hakijan tulee hakuvaiheessa esittää oma arvionsa yleiseurooppalaisen viitekehyksen (CEFR) tai siihen rinnastettavalla asteikolla mitattuna. CEFR-asteikon taso B1 vastaa tyydyttävää taitoa ja taso B2 hyvää taitoa. Arviointiasteikosta lisää [tästä](#). HUOM! Aiemmista vuosista poiketen kielitodistuksia ei ulkomaisten kielten osalta tule lähettää ulkoministeriöön, ellei niitä erikseen pyydetä.

Kaikki viimeiseen hakuvaiheeseen päässeet hakijat testataan hakijan valitsemien kahden vieraan kielen (englanti, espanja, saksa, ranska, venäjä, arabia (standardi), japani, kiina (mandariini), portugali) kirjallisen ja suullisen taidon osalta. Aiempina vuosina muutama kielikoevaiheeseen päässeistä hakijoista ei ole osoittanut näissä kokeissa riittävää taitoa, eikä heitä ole nimenomaan kielitaidosta johtuvista puutteista voitu Kavakulle valita.

10. K: Olen opiskellut kiinaa ja mikäli pääsen Kavaku-haussa niin pitkälle, on aikomukseni suorittaa kielikoe kiinan kielellä. Testataanko kiinan kielen osaaminen (lukeminen ja kirjoittaminen) latinalaisella kirjaimistolla vai kiinalaisilla merkistöillä?

V: Kiinan ja japanin kielen kokeissa kielitaito osoitetaan sikäläisillä merkistöillä.

III Tutkinnot ja niiden arvosanat

11. K: Pitääkö opintojeni olla valmiit, kun haen Kavakulle?

V: Ylempi korkeakoulututkinto kuuluu Kavakun muodollisiin kelpoisuusvaatimuksiin. Tutkinnon ei tarvitse olla valmis hakuajan umpeutumiseen mennessä, mutta kylläkin siihen mennessä, kun toiseen vaiheeseen kutsutut hakijat pyydetään toimittamaan todistukset ulkoministeriöön.

Ulkomaisten yliopistojen todistusten antamiskäytäntö saattaa poiketa suomalaisesta; tällaisissa tapauksissa hakijan kannattaa ottaa yhteyttä ulkoasiainministeriön henkilöstöyksikköön ja selvittää tilanteensa henkilökohtaisesti. Katso myös kysymys 26.

12. K: Olen suorittanut ylemmät korkeakouluopintoni ulkomailla. Riittääkö ulkomainen tutkintotodistus Kavaku-hakemuksen liitteeksi?

V: Ei riitä. Hakijan on hankittava todistus ulkomaisen tutkinnon rinnastamisesta Opetushallitukselta ja liitettävä tästä kopio Kavaku-hakemukseen. Hakemukseen on liitettävä todistus myös varsinaisesta ulkomailla suoritetusta tutkinnosta.

IV Hakuprosessi

13. K: Kuka päättää, keitä Kavakulle valitaan?

V: Kavaku-haku hoidetaan keskitetysti ulkoasiainministeriön henkilöstöyksikössä. Haun eri vaiheiden valinnoista päättää ministeriön nimeämä työryhmä.

14. K: Ovatko Kavakun hakukriteerit vuodesta toiseen täsmälleen samat?

V: Eivät. Kavakulle ei ole mitään yhtä ainoa oikeaa tietä vaan ministeriö tarvitsee monipuolisesti eri alojen osaajia palvelukseensa. Eri vuosina haussa kuitenkin painotetaan ministeriön tarpeiden mukaisesti erilaista osaamista. Kunkin haun kriteerit vahvistetaan ulkoasiainministeriössä ennen hakua. Muodolliset kelpoisuusvaatimukset ovat määritelty asetuksessa ulkoasiainhallinnosta (256/2000) ja ovat siten luonteeltaan pysyvämpiä.

15. K: Miten alkuvaiheen pisteytys suoritetaan ja kerrotaanko pisteytysperusteet hakijoille?

V: Valinta- ja koulutusryhmä päättää kunkin hakukierroksen painopistealueet ja näitä vastaavat pisteytysperusteet (ks. myös kysymys 16). Yksityiskohtaisista pisteytysperusteista ei haun aikana anneta hakijoille tietoa, joten hakijan kannattaa mainita kaikki ne taitonsa ja kokemuksensa hakemuksessaan, joita hän pitää haun kannalta relevanttina, ja todentaa nämä todistusjäljennöksin pyydettäessä.

16. K: Millaisia hakuvaiheita Kavaku-prosessissa on?

V: Ensimmäinen vaihe on paperikarsinta, jossa kaikki ministeriöön määräaikaan mennessä tulleet hakemukset alkupisteytetään ennalta määriteltyjen kriteerien perusteella.

Paperikarsinnan pisteiden perusteella noin 150-200 hakijaa kutsutaan toiseen hakuvaiheeseen, joka koostuu alkuhaastattelusta ja kirjallisesta aineistokokeesta. Aineistokoe ja alkuhaastattelu järjestetään pääkaupunkiseudulla myöhemmin ilmoitettavassa paikassa. Kokeen ja alkuhaastattelun voi halutessaan suorittaa myös sellaisissa Suomen ulkomaanedustustoissa, joissa on Suomesta lähetettyä henkilökuntaa, ei siis Suomen kunniakonsulaateissa eikä muiden maiden edustustoissa.

Kolmanteen hakuvaiheeseen, koko päivän kestäviin soveltuvuusarviointeihin ja haastatteluihin, kutsutaan noin 50 hakijaa. Hakijat testataan tässä hakuvaiheessa myös kahden vieraan kielen kirjallisessa taidossa. Haun viimeiseen vaiheeseen, loppuhaastatteluihin, kutsutaan noin puolet edelliseen vaiheeseen päässeistä.

Paperikarsinnan ja aineistokokeen pisterajat sekä eri hakuvaiheisiin kutsuttavien hakijoiden määrät vaihtelevat vuosittain, koska ne suhteutetaan kunakin hakuvuonna hakijoiden kokonaismäärään ja -tasoon ja kurssille valittavien avustajien kokonaismäärään.

17. K: Julkaistaanko vanhoja aineistokokeen tehtäviä? Miten aineistokokeeseen voi valmentautua?

V: Vanhoja aineistokokeen tehtäviä ei julkaista, eikä koesalista saa viedä lähtiessään mitään koemateriaalia mukanaan. Kokeessa mitataan hakijoiden analyyttisiä ja kirjallisia viestintätaitoja, eli kokeeseen valmentautuu parhaiten harjoittelemalla näitä taitoja. Suomen ja maailman tapahtumien aktiivinen seuraaminen tukee aineistotehtävässä menestymistä.

18. K: Olen aineistokokeen aikana ulkomailla. Voiko kokeen suorittaa jossakin Suomen edustustossa?

V: Kyllä voi, katso kysymys 16. Kokeen suorittamisesta ulkomailla sovitaan erikseen siinä vaiheessa, kun aineistokokeeseen hyväksyttävät hakijat on valittu.

19. K: Kuinka monta hakijaa Kavakulle vuosittain valitaan?

V: Tämäkin vaihtelee vuosittain. Vuoden 2012 Kavakulle valittiin 23, vuoden 2013 Kavakulle 28 hakijaa ja vuoden 2014 Kavakulle 20 hakijaa. Vuonna 2015 rekrytointia ei järjestetty lainkaan. Vuonna 2016 rekrytoitiin 13 hakijaa ja tänä vuonna (2017) 18 hakijaa. Nyt alustava tavoite on rekrytoida noin 18 henkilöä, mutta määrä täsmentyy rekrytoinnin edetessä.

V Yleisiä kysymyksiä

20. K: Ovatko liitteet hakemuksessa välttämättömiä?

V: Aiemmista vuosista poiketen hakemuksen liitteenä toimitetaan alkuvaiheessa vain hakijan ansioluettelo (CV).

21. K: Tarvitseeko esimerkiksi tutkinto- ja työtodistuksia lähettää enää ollenkaan?

V: Kyllä. Alkuhaastatteluun ja aineistokokeeseen valikoituville ilmoitetaan asiasta tammikuun jälkipuoliskolla 2017. Tässä yhteydessä jatkoon päässeitä pyydetään myös toimittamaan vaaditut todistukset ulkoministeriöön. Kaikesta hakemuksessa mainitusta kokemuksesta ja koulutuksesta on tarvittaessa voitava esittää todistus, lukuun ottamatta vieraita kieliä. Kotimaisten kielten osalta on edelleen pyydettyä kyttävä toimittamaan kelpoisuusvaatimusten mukaiset todistukset.

22. K: Onko Kavaku-haussa yläikärajaa?

V: Ei ole.

23. K: Mistä saan lisätietoa Kavakusta ja UM:n virkamiesurasta?

V: Ulkoasiainministeriön kotisivuilta (<http://formin.finland.fi> → ministeriö → rekrytointi → ura ulkoasiainhallinnossa) löytyy "Diplomaattiuralle ulkoasiainministeriöön" -esite, jossa kerrotaan virkamiesuran työtehtävistä ja palvelussuhteen ehdoista sekä ulkoasiainministeriön organisaatiosta ja historiasta.

24. K: Keneen ulkoasiainministeriössä voin ottaa yhteyttä Kavaku-rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä?

V: Voit ottaa yhteyttä ulkoasiainministeriön henkilöstöyksikköön sähköpostitse kavakurekry@formin.fi.

Ennen yhteydenottoja hakijoita pyydetään huolella tutustumaan hakuilmoitukseen ja tämän paperin lisäksi todistuksia koskevaan liitteeseen.